

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร*
THE MOBILIZING EDUCATIONAL RESOURCE GUIDELINES FOR
OPPORTUNITY EXPANSION SCHOOLS UNDER THE OFFICES OF
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA IN SAKON NAKHON
PROVINCE

กัลยลักษณ์ คำโสภา¹ และ พนายุทธ เขยบาล²
Kanyalak Khumsopa¹ and Panayuth Choeybal²
¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
¹⁻²Udon Thani Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author's Email : kkanyalak37@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร และ 2) หาแนวทาง โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำนวน 341 คน มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.891 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.956 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี ความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การหาแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และยืนยันแนวทางโดยผู้ให้ข้อมูลกลุ่มเดิม ผลการวิจัยพบว่า

1. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น โดยเรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านทรัพยากรการเงิน ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านทรัพยากร การบริหารจัดการ

2. แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีทั้งหมด 19 แนวทาง ประกอบด้วย

* Received 24 June 2025; Revised 1 August 2025; Accepted 5 August 2025

ด้านทรัพยากรบุคคล มี 5 แนวทาง ด้านทรัพยากรการเงิน มี 5 แนวทาง ด้านทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์ มี 5 แนวทาง และด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ มี 4 แนวทาง ได้รับการยืนยันว่าใช้ได้ทุกแนวทาง

คำสำคัญ: แนวทาง, การระดมทรัพยากร, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

This study aimed to: 1) investigate the actual states, expected states, and needs for mobilizing educational resources in expansion opportunity schools under the primary educational service area offices in Sakon Nakhon province, and 2) to find the guidelines.

The research was divided into 2 phases. Phase 1 was to study the actual states, expected states, and needs. The sample group consisted of 341 school administrators and teachers under the office of the primary education area in Sakon Nakhon province. They were obtained through simple random sampling. The research instrument was a five rating-scale questionnaire. The reliability of the actual state was 0.891 and expected was 0.956. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and need index. Phase 2 was to find the guidelines. The informants were 9 experts, who were selected by purposive sampling and data were collected by semi-structured interview. Content analysis was used and verified the guidelines by the same group of informants. The findings of this research were as follows:

1. The actual state of resource mobilization for education in opportunity expansion schools under the primary educational service area offices in Sakon Nakhon province was found to be at a high level, while the expected state was at the highest level. The needs were ranked in the following order, from the first to the last as follows: financial resources, human resources, material and equipment resources, and management resources.

2. The mobilizing educational resource guidelines for opportunity expansion schools under the offices of primary educational service area in Sakon Nakhon province had 19 guidelines in total, consisting of 5 guidelines for human resources, 5 guidelines for financial resources, 5 guidelines for material resources,

and 4 guidelines for management resources. All guidelines have been confirmed to be applicable.

Keywords: Guidelines, Resource mobilization, School expands opportunities

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาให้เด็กทุกคนเป็นเวลา 12 ปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามความถนัดของตน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560: 14) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรจากหลายแหล่งเพื่อจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2562: 33) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 28/2559 กำหนดแนวทางการดำเนินงานและอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปี รวมถึงค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และค่าใช้จ่ายอื่น (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564: 2)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากรัฐเป็นผู้รับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว เนื่องจากรัฐไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอและทั่วถึง จึงต้องมีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐาน รวมถึงการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547: 9) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลตามแผนงานยุทธศาสตร์สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่เกิดจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2567: 4)

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ปัจจุบันภายใน ด้านที่ 4 ประสิทธิภาพทางการเงิน จุดอ่อน งบประมาณไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สพป.สกลนคร เขต 1, 2566: 32) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจนต้องไปทำงานต่างจังหวัดส่งผลให้การดูแลเอาใจใส่ไม่เต็มที่ควร สพป.สกลนคร เขต 2 สพฐ.จัดสรรงบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สพป.สกลนคร เขต 2, 2566: 45) สำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และมีอำนาจหน้าที่ ประสานระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สพป.สกลนคร เขต 3, 2566: 2)

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนครและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริม พัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาเกิดประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลส่งผลต่อผู้เรียนและการศึกษาไทยในทิศทางที่ดีและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อหาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร จำนวน 2,820 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้จำนวน 341 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ในแต่ละเขตพื้นที่ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอน การเก็บข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1, เขต 2, และ เขต 3 เพื่อขอความ อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามจำนวน 341 ฉบับถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่ เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และ ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

3.3 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามทาง Google Forms (แบบสอบถามผ่านระบบอินเทอร์เน็ต) และโทรศัพท์ประสานขอรับแบบสอบถามแล้วตรวจสอบ ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้รับกลับมาจำนวน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำมาวิเคราะห์ ทาสถิติ โดยใช้โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Science: SPSS) ในการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูล ทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน โดย ใช้วิธีแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเกี่ยวกับการ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส นำมาวิเคราะห์ระดับการระดม ทรัพยากร เพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) เพื่อแปลผล ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส อยู่ในระดับ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส อยู่ในระดับ น้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส
อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 หาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยกำหนดประชากรโดยเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมาจากการที่ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะ
แบบเจาะจง (Purposive Selection) ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อเกิด
ความหลากหลายตามบริบทในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลครั้งนี้
ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา หรือ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive
Selection) จำนวน 9 คน โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารการศึกษา หรือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 3 คน
ผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครู จำนวน 3 คน

2. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้จากระยะที่ 1 นำไปสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-
structured Interview) จำนวน 9 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดย
การสัมภาษณ์ด้วยคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง และตรวจสอบทิศทางและความแท้จริงของข้อมูล
ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อช่วยให้การวิจัยได้ข้อมูลที่เป็น
ข้อเท็จจริงและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยให้มากที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ถึงผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)
จำนวน 9 คน โดยการนัดหมายหรือทางโทรศัพท์มือถือ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้เชี่ยวชาญ
แล้วผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการวิเคราะห์ตามแนวทาง
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพความแท้จริงของข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า
(Triangulation) เพื่อความมั่นใจในความน่าเชื่อถือ ของผลการวิจัย เนื่องจากเทคนิคนี้จะ
สามารถลดความผิดพลาดในการตีความโดยใช้มุมมองหลายด้าน เพื่อให้ได้ความหมายที่ชัดเจน
และยืนยันความถูกต้องในการนำไปใช้ซ้ำได้ โดยการสังเกตหรือการตีความ (Denzin &
Lincoln, 2008: 34) โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้ามีข้อตกลงเบื้องต้น (บุษกร เขียวจินดา
กานต์, 2561: 103-118) ดังนี้

4.1 การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulate) เป็นการพิสูจน์ความถูกต้องข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งที่มาต่าง ๆ โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน ถ้าข้อมูลต่างเวลาจะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มักจะไม่ใช้สถิติ แต่จะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์ส่วนใหญ่เป็นข้อความแบบบรรยาย (Descriptive) ผู้วิจัยใช้วิธีการตีความสร้างข้อสรุป เป็นการพัฒนาข้อสรุปที่ได้จากการศึกษากรณีจากข้อสรุปย่อยไปสู่ข้อสรุปใหญ่ ถือเป็นการพัฒนาทฤษฎีจากสภาพเฉพาะ (Particular) ไปสู่ข้อสรุปทั่ว ๆ ไป (Generalization) หรือเรียกได้ว่าเป็นกระบวนการประมวลความคิด อันเกิดจากข้อมูลรูปธรรมสนามไปสู่ข้อมูลนามธรรมทฤษฎี (Grounded Theory) ข้อพึงระวังในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบนี้ คือ ผู้วิจัยจะต้องไม่มีอคติหรือใส่ความรู้สึกของตัวเองเข้าไปพัวพัน ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปมี 3 รูปแบบ ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Inductive) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความให้เหตุผลสร้างเป็นข้อสรุป

4.2.2 การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (Typological Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูลออกเป็นชนิด ๆ ที่ต่อเนื่องกัน

4.2.3 การวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) เป็นการใช้วิธีการเปรียบเทียบ โดยนำมาเทียบเป็นปรากฏการณ์ที่เริ่มเป็นนามธรรมมากขึ้น

ผลการวิจัย

1. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นเรียงตามลำดับดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านทรัพยากรการเงิน ลำดับที่ 2 คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ลำดับที่ 3 คือ ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ และลำดับที่ 4 คือ ด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ดัชนีความต้องการจำเป็น(PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวมและรายด้าน

การระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ดัชนีความ ต้องการ จำเป็น (PNI)	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล		
1. ด้านทรัพยากรบุคคล	4.12	0.84	มาก	4.44	0.66	มาก	0.077	2
2. ด้านทรัพยากรการเงิน	4.15	0.82	มาก	4.69	0.54	มากที่สุด	0.130	1
3. ด้านทรัพยากรวัสดุ อุปกรณ์	4.27	0.71	มาก	4.52	0.64	มากที่สุด	0.057	3
4. ด้านทรัพยากร การบริหารจัดการ	4.47	0.57	มาก	4.68	0.53	มากที่สุด	0.046	4
โดยรวม	4.25	0.74	มาก	4.58	0.59	มากที่สุด	0.080	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด สกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.74) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.47$) ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 4.27$) ด้านทรัพยากรการเงิน ($\bar{X} = 4.15$) และ ด้านทรัพยากรบุคคล ($\bar{X} = 4.12$) ตามลำดับ

2. แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีทั้งหมด 19 แนวทาง ประกอบด้วย ด้านทรัพยากรบุคคล มี 5 แนวทาง ด้านทรัพยากรการเงิน มี 5 แนวทาง ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ มี 5 แนวทาง และด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ มี 4 แนวทาง ดังตารางที่ 2

อภิปรายผล

1. ผลศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษานในจังหวัดสกลนคร มีการอภิปรายผลเป็นดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยาย โอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนมีการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับ การวางแผน การประสานงาน การติดตามประเมินผล ความโปร่งใส และความยั่งยืน สอดคล้อง กับ ฌรณคฤทธิ ประทุมชัย (2565: 46) กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรบริหารจัดการ มี ความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน การวางแผน

กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ สนับสนุน การจัดหา การควบคุมตรวจสอบ การติดตามประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข ทำให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนา และดำเนินงานไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับ พรรติภา วงศรี (2563: 57) กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการที่เป็นระบบบนพื้นฐานการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสร้างแรงจูงใจและให้ขวัญกำลังใจครูในโรงเรียนสนับสนุนงบประมาณวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ ด้านทรัพยากรการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อาจเป็นเพราะมีการรายงานผลการใช้งบประมาณเงินบริจาค เงินบำรุงการศึกษา และเงินรายได้อื่น ๆ ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้ทรัพยากรของสถานศึกษา สอดคล้องกับที่ กนกพร แสนสุขสม (2562: 59) อธิบายว่าทรัพยากรที่เป็นเงิน เป็นทรัพยากร ที่มีความยืดหยุ่นมากที่สุดสามารถแปรเปลี่ยนเป็นทรัพยากรอื่น ๆ โดยแหล่งที่มาของเงินทุนประกอบด้วย 3 แหล่ง คือ 1) เงินช่วยเหลือ 2) เงินบริจาค 3) เงินที่ได้มาจากการหารายได้ด้วยตนเอง

1.3 ความต้องการจำเป็นของการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ ด้านทรัพยากรการเงิน ลำดับที่ 2 คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ลำดับที่ 3 ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ คือ และลำดับที่ 4 คือ ด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ควรสำรวจความเร่งด่วนของโครงการหรือกิจกรรมที่จำเป็นต้องใช้เงินหรืองบประมาณ แหล่งรายได้อื่นและที่มาของเงินอย่างชัดเจน สอดคล้องกับที่ จันทิมา อัชชะสวัสดิ์ (2556: 38) กล่าวไว้ว่า การที่สถานศึกษามีวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งทรัพยากรที่เป็นเงิน และทรัพยากรที่มีใช้เป็นตัวเงิน

2. แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้จากการสัมภาษณ์และผ่านการประเมินแนวทาง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน อภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1 ด้านทรัพยากรบุคคล มี 5 แนวทาง ดังนี้ 1) โรงเรียนมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณภาพ การจัดสรรบุคลากรอย่างเหมาะสม และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บุคลากร ทุกคนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) โรงเรียนมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญมาถ่ายทอดความรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและครู โดยมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกันทั้งในด้านการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญ

การมีส่วนร่วมของชุมชนและการพัฒนาบุคลากร 3) โรงเรียนมีการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า และผู้นำชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้หลักสูตรมี ความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสามารถตอบสนองต่อบริบทของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม 4) โรงเรียนมีการดำเนินกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างหลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจ และซึมซับหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจของนักเรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ และ 5) โรงเรียนให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านซึ่งเป็นแหล่งความรู้และภูมิปัญญาที่สำคัญของท้องถิ่นการเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้านช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และเป็นการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

สอดคล้องกับที่ สุนทร โคตรบรรเทา (2551: 156) ได้กล่าวไว้ว่า ประชาชนหรือบุคคลประเภทต่าง ๆ ที่อยู่ใน ท้องถิ่นนั้นและบุคคลจากท้องถิ่นอื่นที่มาเยี่ยมหรือผู้ที่รับเชิญมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนในบางโอกาส สอดคล้องกับที่ พัชรกฤษฎ์ พวงนิล (2553: 9) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านบุคลากรที่เป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีความสามารถและเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สถานศึกษาได้รับความอนุเคราะห์มาถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้กับบุคลากรและนักเรียน

2.2 ด้านทรัพยากรการเงิน มี 5 แนวทางดังนี้ 1) โรงเรียนมีการบริหารจัดการงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการวางแผน การจัดสรร การใช้จ่าย และความเพียงพอ ของงบประมาณเพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ 2) โรงเรียนมีการใช้เงินบริจาคที่ชัดเจน โปร่งใส และมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างดี 3) โรงเรียนมีการระดมทุนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน 4) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเงินบริจาคที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามระเบียบ โดยมีการตรวจสอบการใช้จ่าย การทำบันทึกการใช้จ่ายการวางแผนการใช้จ่าย และการตรวจสอบติดตามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าเงินบริจาคทุกบาททุกสตางค์ถูกนำไปใช้เพื่อพัฒนาโรงเรียนและประโยชน์ของนักเรียนอย่างแท้จริง และ 5) โรงเรียนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชน การประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง และการดำเนินการที่โปร่งใส เพื่อให้ได้รับการสนับสนุน ทั้งเงินบริจาคและสิ่งของที่จำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน

สอดคล้องกับที่ กถาวรธณ์ ลาชุมเหล็ก (2564: 32) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย ของทางราชการอย่างครบถ้วนให้เป็นปัจจุบันตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับที่ พิทักษ์ ยะนัน (2566: 42) กล่าวถึง

กระบวนการบริหารด้านงบประมาณว่า ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการสร้าง และโรงเรียนมีการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระบบงบประมาณและเหมาะสม

2.3 ด้านทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์ มี 5 แนวทางดังนี้ 1) โรงเรียนมีบริหารจัดการทรัพยากรและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ที่ให้ความสำคัญกับการสำรวจ การจัดหา การพัฒนา และการสร้างเครือข่าย เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนได้รับการเรียนรู้ที่หลากหลายและครบถ้วน 2) โรงเรียนมีการแบ่งปันที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนและการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืน 3) โรงเรียนมีการสนับสนุนและแบ่งปันทรัพยากรที่หลากหลายและ เป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ทั้งในด้านการช่วยเหลือผู้ที่ขาดแคลน การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัยยิ่งขึ้น 4) โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายและการใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกันที่หลากหลายและเป็นประโยชน์ ทั้งกับโรงเรียน นักเรียน และชุมชน โดยมุ่งเน้น การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและ มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และ 5) โรงเรียนมีการประเมินผลและปรับปรุงการใช้ทรัพยากรที่ให้ความสำคัญกับการประเมินอย่างรอบด้าน การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และการสนับสนุนจากสำนักงานเขต เพื่อให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน สอดคล้องกับที่ พัทธนิยา หานะพันธ์ (2557: 52) ได้กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษา ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้ดำเนินการจัดหาส่งเสริมและสนับสนุนการใช้วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับที่ เบญจภาภา เบญจธรรมธร (2560: 47) พบว่าทรัพยากรด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษา ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้ดำเนินการจัดหา ส่งเสริมและสนับสนุน การใช้วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับบุคลากรใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานซึ่งให้ความสำคัญตามแนวปฏิรูปการศึกษา

2.4 ด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ มี 4 แนวทางดังนี้ 1) โรงเรียนมีการทำงาน ที่ให้ความสำคัญ กับการวางแผนอย่างเป็นระบบ การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนและชุมชน 2) โรงเรียนมีการประสานงานและการมีส่วนร่วมที่ให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสาร การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม การจัดหาทรัพยากรและการประชาสัมพันธ์เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 3) โรงเรียนมีการการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใสมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง 4) โรงเรียน มีการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลที่

ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานตามแผนและระเบียบ การติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การยกย่องและประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุน จากสำนักงานเขตเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับที่ สังเวียน มาลาทอง (2556: 40) ทรัพยากรการบริหารจัดการเป็นกระบวนการหรือวิธีการบริหารจัดการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย เป้าหมายวัตถุประสงค์ การวางแผนงาน การสนับสนุน การควบคุมกำกับติดตามและการนิเทศงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับที่ หวนพิณรุพันธ์ (2549: 17) ได้อธิบายว่า ทรัพยากรด้านการบริหารจัดการ เป็นการกำหนดนโยบาย รวบรวม แสวงหาทรัพยากร การจัดสรรทรัพยากร การใช้ทรัพยากร และการประเมินผลการใช้ทรัพยากร

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย ที่พบว่า สภาพปัจจุบันการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ด้านทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาควรศึกษาแนวทางการพัฒนาและวิธีการดำเนินงานดังกล่าวที่เหมาะสม

1.2 จากการหาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า ทั้ง 19 แนวทางได้รับการยืนยันว่าใช้ได้ทุกแนวทาง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยปฏิบัติการเพื่อนำการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาสำหรับโรงเรียนขยายโอกาสนี้ไปทดลองใช้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนครเพื่อศึกษาความเป็นไปได้

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่มีขนาดต่างกัน เพื่อให้ได้แนวทางการระดมทรัพยากรที่เหมาะสมกับบริบทด้านขนาดของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กนกพร แสนสุขสม สุกัญญา แซ่มซ้อย และ ธีรภัทร กุโลภาส (2562). องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวความคิดที่มีชื่อเสียงขององค์การ ที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษา, ใน วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 13(3), 55 - 69.

กณวรรณ ลาชุมเหล็ก. (2564). สภาพและแนวทางการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพมหานคร: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข
เพิ่มเติม 2562. เรียกใช้เมื่อ 16 สิงหาคม 2567, จาก <https://www.moe.go.th>
- กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย และกลุ่มงานการพิมพ์. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สกลนคร:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สกลนคร:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สกลนคร:
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- จันทิมา อัจชะสวัสดิ์. (2556). การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2565). แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัด
การศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เบญจฉายา เบญจธรรมธ. (2562). การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.
วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 6(2), 47-66.
- พรธิภา วงศรี. (2563). กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ
โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชชนรินทร์.
- พัชรกฤษฏ์ พวงนิล. (2553). กลยุทธ์การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานของรัฐในจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชนียา หานะพันธ์. (2557). การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา การบริหาร
ทรัพยากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 13 และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด

- นครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พิทักษ์ ยะนันและสายฝน แสนใจพรม. (2566). สภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมอาชีพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านยางครก อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 17(1), 42-58.
- สังเวียน มาลาทอง. (2556). การศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 และแก้ไขเพิ่มเติม 2562. เรียกใช้เมื่อ 15 สิงหาคม 2567, จาก https://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0042.PDF
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- หวน พินธุพันธ์. (2549). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: พินธุพันธ์การพิมพ์.